

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 31CoZm/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2118206346
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2022:2118206346.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Lucie Mizerovej a členov senátu JUDr. Eriky Tischlerovej a JUDr. Pavla Lacza, v právnej veci žalobkyne: ČSOB Leasing, a.s., so sídlom Žižkova 11, Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 704 713, zastúpenej splnomocnencom: Advokátska kancelária JUDr. Daniel Juhás s.r.o., Seberíniho 1, Bratislava, IČO: 36 869 970, proti žalovaným: 1/ mokama s.r.o., so sídlom Halenárska 3, Trnava, IČO: 43 798 896, 2/ J. J., nar. XX.X.XXXX, bytom F. L. XX/XXX, L., zastúpený advokátkou: JUDr. Jana Kubáňová, so sídlom Cintorínska 5, Nitra, o zaplatenie zmenkovej sumy 47.694,39 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného 2/ proti rozsudku Okresného súdu Trnava z 11. februára 2020 č. k. 25CbZm/11/2018-112 v spojení s opravným uznesením z 24. februára 2020 č. k. 25CbZm/11/2018-136, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v spojení s jeho opravným uznesením **p o t v r d z u j e .**

II. Žalobkyni priznáva voči žalovanému 2/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie výrokom I. uložil žalovanému 2/ povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 47.694,39 eura, zmenkové úroky vo výške 6 % ročne zo zmenkovej sumy 47.694,39 eura od 12.8.2015 do zaplatenia, zmenkovú odmenu vo výške 158,98 eura, do troch dní s tým, že v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť žalovanej 1/ uložená platobným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. 25CbZm/11/2018-31 zo dňa 2.10.2018 a v rozsahu plnenia žalovanou 1/ zaniká povinnosť plniť žalovanému 2/ uložená týmto rozsudkom; výrokom II. uložil žalovanému 2/ povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania v rozsahu 100% trov konania, s tým, že v rozsahu jeho plnenia zaniká povinnosť plniť žalovanej 1/ uložená platobným rozkazom Okresného súdu Trnava č. k. 25CbZm/11/2018-31 zo dňa 2.10.2018 a v rozsahu plnenia žalovanou 1/ zaniká povinnosť plniť žalovanému 2/ uložená týmto rozsudkom a osobitným uznesením o výške náhrady trov konania, ktoré vydá vyšší súdny úradník.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanovením § 9 ods. 1, § 30 ods. 1, 2, § 32 ods. 1, § 43 ods. 1, § 47 ods. 1, § 48 ods. 1, § 70 ods. 1, 2, § 71, § 75 zákona č. 191/1950 Sb. Zákon zmenkový a šekový (ďalej len „ZZŠ“), § 49a zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), § 489 ods. 1, 2, § 493 ods. 1, 2, § 630 ods. 1, 2 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník (ďalej len „ObZ“), § 149, § 150 ods. 1, 2, § 151 ods. 1, 2 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Vecne dôvodil, že vzhľadom na obsah predložených listinných dôkazov a priebeh konania súd posúdil žalobkyňou tvrdený skutkový stav ako nesporný, ktorý sa stal základom rozhodnutia súdu v prejednávanej veci. Zo žaloby a predložených listín súd zistil, že dňa 7.6.2013 vystavila žalovaná 1/

(správne právna predchodkyňa žalovanej 1/ - pozn. odvolacieho súdu) blankozmenku, ktorú podpísal aj žalovaný 2/ ako aval. Žalovaná 1/ si nespĺnila svoje povinnosti vyplývajúce jej z leasingovej zmluvy č. LZC/13/50068, a preto žalobkyňa využila svoje oprávnenie a v zmysle Zmluvy o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 vyplnila blankozmenku a vyzvala žalovaných 1/ a 2/ na plnenie. Na zabezpečenie pohľadávky vystavila žalovaná 1/ (správne právna predchodkyňa žalovanej 1/ - pozn. odvolacieho súdu) blankozmenku na zmenkovom formulári „bez protestu“, bez uvedenia zmenkovej sumy, meny zmenkovej sumy, platobného miesta a času splatnosti v prospech žalobkyne ako remitenta. Predmetná zmenka bola avalovaná zo strany žalovaného 2/. K zmenke sa viazala Zmluva o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovanými 1/ a 2/, v rámci ktorej boli v článku II. bod 1. upravené oprávnenia žalobkyne pri vyplnení blankozmenky zo dňa 7.6.2013, na základe ktorej žalovaní 1/ a 2/ udellili žalobkyňi bezpodmienečné právo vyplniť blankozmenku v chýbajúcich náležitostiach, a to zmenkovú sumu, menu zmenkovej sumy, platobné miesto, dátum splatnosti zmenky, čím sa blankozmenka stane platnou zmenkou. Vzhľadom na skutočnosť, že žalovaná 1/ spolu so žalovaným 2/ nezaplatili pohľadávku žalobkyne podľa dohodnutého splátkového kalendára, pristúpila žalobkyňa k vyplneniu blankozmenky. Blankozmenka bola doplnená o chýbajúce náležitosti. Žalovaní 1/ a 2/ boli písomne informovaní o vyplnení blankozmenky a vyzvaní na plnenie listom z 22.7.2015. Vzhľadom k tomu, že žalovaní nespĺnili riadne a včas svoje záväzky plynúce im z vyplnenej zmenky, žalobkyňa pristúpila k vymáhaniu nároku súdnou cestou voči žalovaným 1/ a 2/ podľa § 48 ods. 1 ZZŠ prostredníctvom súdu.

4. Blankozmenka bola avalovaná zmenečným ručiteľom - žalovaným 2/. Žalobkyňa oznámením o vyplnení blankozmenky z 22.7.2015 oznámila žalovaným, že vyplnila údaje na blankozmenke, a to splatnosť zmenky na 11.8.2015 a vyzvala žalovaných na zaplatenie sumy 47.694,39 eura do 11.8.2015, t.j. do dňa splatnosti zmenky. Žalovaná 1/ prevzala výzvu dňa 24.7.2015 a žalovanému 2/ bola výzva uložená na pošte dňa 24.7.2015, kde si ju v úložnej dobe neprevzal. Žalobkyňa predložila v prvopise listinu označenú ako zmenka vydaná žalovanou 1/, s dátumom a miestom vystavenia v Bratislave dňa 7.6.2013, avalovanú žalovaným 2/. Z textu zmenky súd zistil, že vystaviteľ zmenky v tejto uvádza, že za zmenku zaplatí čiastku 47.694,39 eura žalobkyňi, a to dňa 11.8.2015. Uvedená zmenka je bez protestu, podpísaná vystaviteľom zmenky. Zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v § 75 ZZŠ pre vlastnú zmenku, t. j. označenie, že ide o zmenku, je pojaté do vlastného textu listiny a je vyjadrené v jazyku, v ktorom je listina spísaná, obsahuje bezpodmienečný sľub zaplatiť určitú peňažnú sumu, údaj zročnosti, údaj miesta, kde sa má platiť, meno toho, na rad koho sa má platiť, dátum a miesto vystavenia zmenky a podpis vystaviteľa. Zmenka bola vystavená vedome neúplná v nevyplnenom texte zmenky určenom pre vyjadrenie zmenkovej sumy, meny zmenkovej sumy, platobného miesta a dátumu splatnosti. Žalobkyňa doplnila chýbajúce údaje v roku 2015, a to v súlade so Zmluvou o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3. O vyplnení zmenky boli žalovaní žalobkyňou upovedomení písomne, ako aj o predložení zmenky. Keďže žalobkyňou predložený prvopis zmenky obsahoval všetky náležitosti predpísané v ustanovení § 75 ZZŠ pre vlastnú zmenku, súd ju posúdil ako platnú s tým, že o jej pravosti nebol dôvod pochybovať. Zmenka je dokonalým a nesporným listinným cenným papierom, práva a povinnosti z nej sú definované len samotnou zmenkovou listinou a len od nej závislé. Pretože zmenka, z ktorej si žalobkyňa uplatňovala práva, obsahovala všetky zákonom ustanovené náležitosti a je z formálneho hľadiska platnou zmenkou, nemala žalobkyňa povinnosť svoj nárok preukázať iným spôsobom, než originálom zmenky.

5. Proti zmenke sa žalovaná 1/ relevantným spôsobom nebránila ani zmenku nespochybnila. Žalovaný 2/ v odpore uviedol, že k podpísaniu zmenky došlo uvedením žalovaného 2/ do omylu zo strany žalobkyne a podpis žalovaného 2/ na predmetnej zmenke bol dôsledkom jeho konania v omyle, do ktorého ho uviedla žalobkyňa, keďže blankozmenku bez úpravy spôsobu použitia a vyplnenia by žalovaný 2/ nikdy nebol podpísal. Žalobkyňa vypracovaním príslušnej zmluvy o vyplnení a použití blankozmenky vzbudila u žalovaného 2/ omyl, že sa podľa takejto dohody bude aj postupovať. Žalovaný 2/ neuviedol, kde a ako ho uviedla žalobkyňa do omylu a v čom mal vôbec omyl spočívať, keď žalobkyňa vyplnila blankozmenku v súlade so Zmluvou o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3. Žalovaný 2/ neuviedol, ako by podľa neho mala byť zmenka vyplnená, teda nepoprel tvrdenia žalobkyne o vyplnení blankozmenky v súlade so Zmluvou o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 účinne. K svojim tvrdeniam nepredložil a ani neoznačil žiadny dôkaz, preto na jeho tvrdenia súd nemohol prihliadnuť. Žalovaný 2/ neuviedol žiadne skutočnosti, ktoré by preukázali, že bol uvedený do omylu. Zmenku aj Zmluvu o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 podpísal žalovaný 2/ dvakrát, pričom pri prvom podpise bolo uvedené, že podpis je za právnu predchodkyňu žalovanej 1/ ARENA ONE, s.r.o. a k podpisu

bola pripojená pečiatka žalovanej 1/. Druhý podpis bol za žalovaného 2/ J. J., s uvedením bydliska a rodného čísla, s uvedením PER AVAĽ na zmenke a v Zmluve o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 bolo uvedené „avalista 1.“, pričom žiadna pečiatka nebola pripojená.

6. Súd prvej inštancie uviedol, že dlhoročný podnikateľ, živnostník a konateľ najmenej tridsiatich spoločností, si musel byť pri vynaložení čo i len základnej odbornej starostlivosti vedomý čo podpisuje, a že listiny podpisuje dvakrát, teda ako konateľ žalovanej 1/ a ako aval, nakoľko to bolo v dokumentoch jasne označené a k jednému podpisu dával pečiatku a k druhému nie. Okrem toho bolo v leasingovej zmluve v čl. 11 uvedené, že záväzky vyplývajúce z leasingovej zmluvy budú zabezpečené zabezpečovacou vlastnou zmenkou vystavenou právnym predchodcom žalovanej 1/, opatrenej zmenkovým ručiteľským vyhlásením nasledujúcim subjektom: „J. J., RČ: XXXXXXXXXXXX, F. L. XX/XXX, XXX XX L.“, teda žalovaného 2/. Taktiež v Zmluve o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 sa v článku I. bode 5 sa doslovne uvádza, že „dlžník ako vystaviteľ vlastnej zmenky, a všetci avalisti týmto potvrdzujú, že na zabezpečenie Pohľadávok veriteľa, ktoré vzniknú do momentu uplatnenia vyplňovacieho práva veriteľa udeleného touto zmluvou, vystavil 2 ks vlastných blankozmeniek ako zabezpečovací prostriedok, pričom všetci avalisti opatrili takéto blankozmenky podpísaným (-ými) ručiteľským (-ými) vyhlásením (-iami) "per aval"". Z vyššie uvedeného mal súd prvej inštancie za preukázané, že žalovaný 2/ vedel, že doložka per aval na zmenke je ručiteľskou doložkou. Tvrdenia žalovaného 2/, že bol uvedený žalobkyňou do omylu, boli uvedené nezrozumiteľne, neboli riadne odôvodnené a žalovaný 2/ nenavrhol vykonať žiadny dôkaz na preukázanie tohto tvrdenia. Popretím tohto tvrdenia a vyššie uvedenými ustanoveniami zmlúv, ktoré žalovaný 2/ podpísal, žalobkyňa účinne poprela skutkové tvrdenia žalovaného 2/ o omyle, do ktorého ho mala žalobkyňa uviesť. Skutočnosť, že žalovaný 2/ si možno riadne neprečítal listiny, ktoré podpisuje, nespôsobuje ich neplatnosť, je len preukázaním nedôslednosti žalovaného 2/. Žalovaný 2/ tak neuniesol dôkazné bremeno svojich tvrdení o omyle.

7. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že blankozmenka má solučný charakter, je splnením dlhu. Pôvodný záväzok, ktorý mala zmenka zaistiť, zanikol a vznikol nový záväzok. Žalovaný 2/, keďže sám podpisoval ako konateľ právneho predchodcu žalovanej 1/ leasingovú zmluvu a Zmluvu o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 a tiež ako aval, mal možnosť uplatniť kauzálne námietky voči uplatnenej zmenke, ale kvalifikovaným spôsobom, čo neurobil. Pokiaľ namietal nesprávnosť vyplnenia blankozmenky, mal uviesť ako mala byť podľa neho správne vyplnená a preukázať svoje tvrdenia dôkazmi. Žalovaný 2/ však neuviedol, ako mala byť zmenka vyplnená a nepredložil a ani nenavrhol vykonať dôkazy. Taktiež pokiaľ namietal, že nemal dlh voči žalobkyni, nakoľko leasingová zmluva je podľa obsahu zmluvou o nájme dopravného prostriedku, neuviedol, na základe čoho to tvrdil a svoje tvrdenia nedoložil dôkazmi. Skutočnosť, že na aute, ktoré mal na základe leasingovej zmluvy v nájme, vznikla škoda, nebolo predmetom tohto konania, ale kauzou zmenky bolo plnenie splátkového kalendára z leasingovej zmluvy, ktoré žalovaná 1/ nespĺnila a ani netvrdila, že plnila. Naopak, žalovaní tvrdili, že auto bolo po dopravnej nehode zničené, preto ho neužívala žalovaná 1/ a neplatila leasingové splátky. Žalovaný 2/ tvrdil, že zodpovednosť za škodu znáša žalobkyňa, avšak predmetom plnenia bolo plnenie leasingových splátok a s tým spojené ďalšie nároky a nie náhrada škody spôsobenej na aute dopravnou nehodou. Zároveň súd uviedol, že žalovaný 2/ ako konateľ žalovanej 1/ pri uplatňovaní náhrady škody preukázal flagrantný prístup k riešeniu problému, keď si nespĺnil povinnosti z leasingovej zmluvy a ani z poisťovnej zmluvy, keď bolo znaleckým posudkom zistené, že nehoda sa nestala spôsobom ako uviedol v hlásení o nehode, neodstránil nezrovnalosti, nepokračoval v uplatnení náhrady škody a auto neodovzdal žalobkyni ako bolo jeho povinnosťou podľa leasingovej zmluvy a poisťovnej zmluvy. Neumožnil tak sám, aby mohli byť započítané nejaké položky na jeho záväzok, ktorý mu vyplýval z leasingovej zmluvy. Bolo teda v jeho záujme pokračovať v uplatnení náhrady škody a prečo tak neurobil, v konaní neuviedol, hoci sa na to zaviazal v leasingovej zmluve, teda ju porušil. Nebolo povinnosťou žalobkyne zobrať si auto zo servisu, povinnosť odovzdať auto pri ukončení leasingovej zmluvy mala žalovaná 1/. Žalovaní sa teda dopustili viacerých porušení leasingovej zmluvy, a preto žalobkyňa oprávnené ukončila leasingovú zmluvu a vypracovala záverečné vysporiadanie. Porovnávanie právnej úpravy nájmu dopravného prostriedku a leasingovej zmluvy ako nepomenovaného typu nebolo potrebné, nakoľko to nebolo predmetom konania, napriek tomu súd prvej inštancie uviedol, že predmetom zmluvy o nájme dopravného prostriedku je dočasné prenechanie vozidla do užívania na podnikateľské účely a v leasingovej zmluve ide o trvalé užívanie vozidla po určený čas a jeho následné odkúpenie, pričom poskytovateľ poskytuje financie na zakúpenie konkrétneho vozidla, o ktoré má záujem užívateľ leasingu a ide o inštitút bežne používaný.

8. V danom prípade sa podľa súdu jednalo o leasingovú zmluvu, uzavretú medzi žalobkyňou ako nájomcom a žalovanou 1/ ako prenajímateľom. Účelom zmluvy o finančnom leasingu (leasingovej zmluvy) je umožniť leasingovému nájomcovi užívať predmet leasingu po dojednanú dobu trvania leasingu za odplatu, pričom predmet leasingu je zo strany leasingového prenajímateľa zakúpený len za týmto účelom podľa výberu leasingového nájomcu a prenajímateľ sa zaväzuje po ukončení dojednanej doby trvania leasingu umožniť leasingovému nájomcovi odkúpiť predmet leasingu za podmienok stanovených v leasingovej zmluve. Podľa devízového zákona sa finančný leasing považuje za finančný úver. Leasingová zmluva neexistuje ako samostatný zmluvný typ ani v OZ ani v ObZ, spravidla ide o inominátnu zmluvu podľa § 269 ods. 2 ObZ. Leasingová zmluva je väčšinou obsiahnutá v jednej listine zároveň s kúpnu zmluvou, kde zmluvnými stranami sú predávajúci (dovozca, výrobca predmetu leasingu a pod.) a kupujúci predmetu prenájmu, ktorý je zároveň leasingovým prenajímateľom. Zmluvnými stranami leasingovej zmluvy potom sú leasingový prenajímateľ a leasingový nájomca. Pri leasingovej zmluve nebezpečenstvo škody prechádza na leasingového nájomcu spravidla už od okamihu prevzatia predmetu leasingu. Uvedené je väčšinou obsiahnuté vo všeobecných obchodných podmienkach (§ 273 ObZ), ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou leasingovej zmluvy. Leasingová zmluva je zo strany leasingového nájomcu spravidla nevypovedateľná po celú dobu trvania zmluvy, leasingový nájomca od nej nemôže odstúpiť, predčasné ukončenie je väčšinou viazané na dohodu s leasingovým prenajímateľom a poplatky. Ohľadom prechodu vlastníctva k predmetu leasingu leasingové zmluvy väčšinou odkazujú na ustanovenia kúpnej zmluvy, ktorá je následne uzavieraná po ukončení doby trvania leasingu. Zmluva o kúpe prenajatej veci je dvojstranný vzťah, v ktorom je prenajímateľ vlastníkom, ktorý popri zmluve o kúpe prenajatej veci má uzatvorenú s nájomcom i zmluvu nájomnú. Uvedený názor vyplýva i z ustálenej rozhodovacej praxe súdov. Naproti tomu pri finančnom leasingu, ktorý je predmetom i tohto konania, ide o trojstranný vzťah (i keď existujú názory, ktoré ho označujú za dva dvojstranné právne vzťahy), v ktorom vystupuje žalobca len ako financujúca strana, ktorého povinnosti ako prenajímateľa sa obmedzujú iba na finančné služby a na nájomcu sa od začiatku leasingového vzťahu prenáša zodpovednosť za predmet leasingu, s ňou i povinnosti a znášanie nebezpečenstvo škôd spojených s vlastníctvom a užívaním predmetu leasingu. Práve z dôvodu tohto špecifického vzťahu, na ktorom je založený finančný leasing, mal žalovaný povinnosť i v prípade odcudzenia predmetu leasingu platiť naďalej leasingové splátky, ako i ostatné platby súvisiace s leasingom a nemožno tieto povinnosti označiť za neprijateľné pre hrubý nepomer v právach a povinnostiach a rovnako ani aplikovať ust. § 492 a § 493 ObZ o prechode nebezpečenstva škody na veci, ktoré by tak podstatu a zmysel finančného leasingu popreli.

9. K otázke vecnej legitímácie strán sporu súd prvej inštancie uviedol, že dňa 1.7.2016 došlo k zániku spoločnosti VB LEASING SK, spol. s r. o., IČO: 31 378 528, a to v dôsledku zlúčenia so žalobkyňou, na základe čoho na žalobkyňu prešli všetky práva a povinnosti spoločnosti VB LEASING SK, spol. s r.o. vrátane práv zo zmenky, ktorá je predmetom konania. K prechodu práv zo zmenky tak nebolo potrebné vykonať ďalšie právne úkony a žalobkyňa je tak aktívne legitimovaná v konaní. Takisto došlo dňa 28.12.2017 k zániku spoločnosti ARENA ONE, s.r.o., IČO: 46 779 477, a to v dôsledku zlúčenia so žalovanou 1/, na základe čoho na žalovanú 1/ prešli všetky práva a povinnosti spoločnosti ARENA ONE, s.r.o., vrátane záväzkov zo zmenky a je teda pasívne legitimovaná v tomto konaní. Súd tiež zdôraznil, že žalovaná 1/ rozhodnutím jediného spoločníka spoločnosti J. J. - žalovaného 2/, zo dňa 17.10.2017 o zrušení spoločnosti ARENA ONE, s.r.o. bez likvidácie, sa zlúčila s nástupníckou spoločnosťou mokama s.r.o., IČO: 43 798 896. Ide o spoločnosť, s ktorou boli zlúčené ďalšie spoločnosti - 6 a jediným spoločníkom a konateľom je občan Českej republiky. Takýto spôsob zániku spoločnosti bol poväčšine vykonávaný práve spoločnosťami, ktoré mali vysoké záväzky, ktoré nedokázali plniť a zlúčili sa so spoločnosťami, kde bol nedosiahnuteľný spoločník a konateľ, bez akéhokoľvek majetku, čím sa pohľadávky pôvodnej spoločnosti stali nevymáhateľné. A práve pre takéto prípady finančné spoločnosti zabezpečujú svoje pohľadávky voči obchodným spoločnostiam zmenkami, ktoré ako avalisti podpisujú spoločníci spoločnosti dlžníka.

10. K vznesenej námietke premlčania žalovaným 2/ súd uviedol, že ZZŠ upravuje komplexne zmenky a nároky uplatňované zo zmenky vrátane premlčania nárokov zo zmenky. Aj keď je zmenka vyplnená ako zabezpečenie záväzku, jej vyplnením sa stáva samostatným titulom na uplatnenie pohľadávky a nie je akcesorickým záväzkom, preto premlčanie sa posudzuje podľa ZZŠ a nie podľa zákonnej úpravy zabezpečovaného nároku. V zmysle ustanovení § 70 ods. 1, 2 ZZŠ zmenečné nároky proti prijímateľovi sa premlčujú v troch rokoch odo dňa zročnosti zmenky, teda nároky zo zmenky boli uplatnené včas,

keďže zmenka bola splatná 11.8.2015 a žaloba bola doručená súdu 27.7.2018, teda do troch rokov odo dňa zročnosti, nárok tak nebol premlčaný.

11. Súd nevykonal žalobkyňou navrhovaný dôkaz výsluchom svedka, ktorý by mal preukázať tvrdenia žalobkyne, že žalovaný 2/ nebol uvedený do omylu, pretože žalovaný 2/ nepreukázal svoje tvrdenie, že bol uvedený do omylu žalobkyňou a neuviedol návrhy na dokazovanie, preto preukazovanie opaku by bolo nehospodárne a nepotrebné.

12. Súd prvej inštancie záverom konštatoval, že žalovaní nepreukázali, že by ich povinnosť plniť žalobkyňu zo zmenky zanikla, a preto priznal žalobkyňi nárok uplatňovaný v žalobe v plnom rozsahu, pretože bol uplatnený v súlade s predloženými listinami a ZZŠ. V tomto rozsudku súd rozhodoval už len o nároku voči žalovanému 2/, keďže voči žalovanej 1/ sa platobný rozkaz stal právoplatným, ale bolo potrebné rozhodovať o spoločnom záväzku a rozhodnúť o tom, že plnením jedného žalovaného zaniká plnenie druhého žalovaného, hoci bol na plnenie zaviazaný iným rozhodnutím, keďže ich záväzok je spoločný.

13. V časti o trovách konania súd prvej inštancie svoje rozhodnutie odôvodnil ust. § 262 ods. 1, 2 a § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), vecne úspechom žalobkyne v konaní v plnom rozsahu.

14. Proti tomuto rozsudku v celom rozsahu podal včas odvolanie žalovaný 2/ s návrhom na jeho zmenu zamietnutím žaloby voči žalovanému 2/; alternatívne navrhol jeho zrušenie a vrátenie veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, f/, g/ a h/ CSP.

15. Namietal, že súd dospel v konaní k nesprávnym skutkovým zisteniam, a preto jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci v tom, ak uviedol, že ZZŠ neupravuje žiadnu lehotu na vyplnenie blankozmenky a táto lehota nie je dohodnutá ani v Zmluve o vyplňovacom práve k blankozmenke zo 7.6.2013. Bol toho názoru, že právo na vyplnenie zmenky sa premlčuje rovnako ako ostatné práva podľa § 101 a nasl. OZ. Ustanovenia § 101 - 110 OZ o premlčaní majú kogentný charakter, zákonnú premlčaciu dobu nemožno predĺžiť ani skrátiť a nemožno sa vopred vzdať námietky premlčania. Mal za to, že tento názor je zároveň v súlade s ustálenou judikatúrou slovenských súdov a v tejto súvislosti poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4CoZm/5/2013 z 15.10.2013.

16. Žalovaný 2/ uviedol, že ku dňu 31.1.2014 došlo k predčasnému ukončeniu leasingovej zmluvy, pričom ani v tomto ukončení neboli oznámené žiadne pohľadávky a ich splatnosť, ktoré by právny predchodca žalobkyne voči žalovanej 1/ evidoval. Upozornil, že žalobkyňa mala prvýkrát právo vyplniť zmenku už dňa 1.2.2014. Žalobkyňa vyzvala až dňa 22.7.2015 žalovanú 1/ (resp. jej právneho predchodcu) ako vystaviteľa zmenky a žalovaného 2/ ako avalistu k zaplateniu zmenky. Žalovaný 2/ bol toho názoru, že dohoda o vydaní a vyplnení blankozmenky upravuje konkrétnu lehotu na jej vyplnenie, pretože je v nej uvedené, že veriteľ je oprávnený vyplniť zmenku, ak zabezpečená pohľadávka nebude riadne a včas splnená. Z dokladov predložených žalobkyňou je zrejmé, že tak žalobkyňa mohla vykonať po prvýkrát už dňa 1.2.2014, a teda táto lehota bola účastníkmi určená v rámci dohody o vydaní a vyplnení blankozmenky. Suma na zmenke mala odrážať stav k dátumu 1.2.2014, kedy došlo k prvej možnosti jej uplatnenia. Preto namietal i záver súdu, že žalovaný neuviedol ako mala byť zmenka vyplnená, pretože žalovaný 2/ sa jednoznačne vyjadril, že zmenka mala byť vyplnená k stavu odrážajúcemu hodnotu pohľadávok ku dňu 1.2.2014.

17. Za nesprávny považoval žalovaný 2/ i záver súdu pri posudzovaní vznesenej námietky premlčania. Žalovaný 2/ tvrdil, že nárok žalobkyne, ktorý vznikol leasingovej zmluve, je premlčaný. Z čl. 11. Leasingovej zmluvy ako aj čl. I. ods. 4 zmluvy o vyplnení a použití blanko zmeniek je zrejmé, že zmenky slúžia ako zabezpečovací prostriedok k pohľadávkam žalobcu z leasingovej zmluvy, ide teda o akcesorický záväzok, ktorý zaniká premlčaním hlavného záväzku. Uviedol, že takéto posúdenie premlčacej doby pri akcesorických záväzkoch vyplýva aj z konštantnej judikatúry najvyššieho súdu, pričom poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR z 27.3.2008 sp. zn. 4 Cdo 222/2005.

18. Ďalej uviedol, že žalovaná zmenka bola vystavená na základe zmluvy o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3, na zabezpečenie pohľadávky vyplývajúcej z Leasingovej zmluvy č. LZC/13/50068 uzatvorenej dňa 7.6.2013 medzi spoločnosťami VB LEASING SK, spol. s r.o., IČO:

31378528 a spoločnosťou ARENA ONE s.r.o., IČO: 467 794 77. Žalobkyňa tak na základe svojej slobodnej vôle vymedzila účel zmenky a aj spôsob jej vyplnenia a je svojím prejavom vôle viazaná. Pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že uvedenú dohodu podpísala s úmyslom neriadiť sa jej ustanoveniami a ani účelom (zabezpečenie pohľadávky) je zrejmé, že uviedla žalovaného do omylu. Žalobkyňa sofistickým konaním (vytvořením zmluvného dokumentu - dohody o vyplnení a použití blanko zmeniek) uviedla žalovaného do omylu, čo sa týka účelu zmenky a spôsobu jej vyplnenia, vzhľadom na to, že teraz od súdu žiada, aby na tieto okolnosti neprihliadal. Bez uzatvorenia leasingovej zmluvy a dohody o vyplnení a použití blanko zmeniek, o ktorých záväznosti bol žalovaný presvedčený a ktorých záväznosť žalobkyňa resp. jej právny predchodcovia svojím podpisom potvrdili, by žalovaný predmetnú zmenku nikdy nepodpísal.

19. Žalovaný 2/ v tejto súvislosti zdôraznil, že jeho prejav vôle k uznaniu zmenky ako samostatného právneho titulu na vymáhanie pohľadávky nesmeroval a pokiaľ by jeho prejav vôle takéto účinky mal, je naň potrebné nazerať ako na prejav vôle vykonaný v omyle, keďže svojím prejavom vôle takéto účinky vyvolať nechcel a z textu ním podpísanej zmluvy ani nie je zrejmé, že by takéto účinky nastať mali. Za nepravdivé označil tvrdenie súdu, že nešpecifikoval, v čom mal byť uvedený do omylu a nepredložil dôkazy a o takomto uvedení do omylu, keď vo svojom vyjadrení zo 14.10.2019 jednoznačne uviedol, že zmenku podpisoval s vedomím, že bude použitá ako zabezpečovací prostriedok k záväzkom vyplývajúcim z leasingovej zmluvy. Z dohody o vyplnení a použití blankozmenky je zrejmé, k akému účelu bola blankozmenka podpísaná. Výklad súdu, podľa ktorého sa vyplnená zmenka stáva samostatným titulom a prestáva byť akcesorickým záväzkom je v rozpore so zisteným skutkovým stavom ako aj ustálenou praxou súdov, ktoré takto podpísané zmenky ako akcesorický záväzok chápu, pričom opätovne poukázal na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. z. 4CoZm/5/2013 z 15.10.2013.

20. Žalovaný 2/ taktiež zotrval na svojom názore, že v danom prípade došlo k uzatvoreniu zmluvy o nájme dopravného prostriedku (§ 630 a nasl. ObZ) a nevznikol žiadny leasingový vzťah, ktorý náš právny poriadok ani nepozná. Jediným účelom, prečo bola uzatvorená zmluva klasifikovaná ako nepomenovaná, je ten, že takéto jej zaradenie umožnilo žalobkyni obchádzať ustanovenia zákona a preniesť tak všetky riziká a povinnosti, ktoré by inak ako vlastník vozidla musela znášať, na jeho nájomcu.

21. Nesúhlasil ani so záverom súdu, že predmetom plnenia bolo plnenie leasingových splátok a s tým spojené ďalšie nároky a nie náhrada škody spôsobenej na aute dopravnou nehodou, pričom argumentoval tým, že došlo k zničeniu predmetu leasingu a z tohto dôvodu k predčasnému ukončeniu leasingovej zmluvy (počas jej trvania boli splátky riadne hradené). Poistenie bolo vinkulované v prospech vlastníka vozidla a malo byť započítané voči jeho nároku. Ak teda došlo k zmareniu jeho vyplatenia zo strany žalobkyne, malo to priamy vplyv aj na výšku a opodstatnenosť nárokov, ktoré si žalobkyňa v tomto konaní uplatňuje. Žalobkyňa aj súd ignorovali fakt, že vlastníkom vozidla nebol ani jeden zo žalovaných, ale žalobkyňa a bolo jej povinnosťou uplatňovať svoje práva s vlastníctvom motorového vozidla spojené, vrátane práva na náhradu škody. V čase, kedy škodová udalosť nastala, bola žalobkyňa vlastníkom vozidla a poistné plnenie bolo vinkulované v jej prospech, z čoho jednoznačne vyplýva, že bola oprávnená na uplatňovanie týchto nárokov. S otázkou zodpovednosti vlastníka za uplatňovanie jeho majetkových práv sa súd žiadnym spôsobom nevysporiadal.

22. V tejto súvislosti žalovaný 2/ tiež namietal záver súdu o flagrantnom prístupe žalovaného 2/ ako konateľa žalovanej 1/ pri uplatňovaní náhrady škody, keďže je v rozpore so skutkovým stavom. Žalovaný 2/ vo svojom vyjadrení zo dňa 14.10.2019 uviedol, že poisťovňa mu ako konateľovi žalovanej 1/ odmietla predložiť znalecký posudok, na základe ktorého odmietla škodu uhradiť s odôvodnením, že nie je vlastníkom vozidla. Žalovaný 2/ zároveň navrhol doplniť dokazovanie o stanovisko poisťovne spolu s predložením príslušnej dokumentácie. Tieto navrhnuté dôkazy súd bez bližšieho vysvetlenia nevykonal, pričom zároveň obvinil žalovaného 2/ z porušenia povinností vyplývajúcich z leasingovej a poistnej zmluvy, aj keď nemal možnosť odstrániť nezrovnalosti uvedené v znaleckom posudku, keďže mu tento nebol sprístupnený a nevedel, v čom mali údajné nezrovnalosti spočívať. K vyriešeniu danej situácie bola nutná súčinnosť zo strany leasingovej spoločnosti ako vlastníka vozidla, ktorá ale nebola poskytnutá. Čo sa týka neodovzdania auta žalobkyni, žalovaný 2/ uviedol, že vzhľadom na technický stav vozidla, ktoré bolo po totálnej havárii, nebolo možné vozidlo prepraviť na miesto uvádzané v zmluve, o čom bol jeho vlastník informovaný. Vlastník takisto vedel, kde sa vozidlo nachádza a napriek tomu si ho neprišiel vyzdvihnúť a ani neurčil iné vhodné miesto, kde by vozidlo mohlo byť odovzdané. Ak tak vlastník vozidla nespravil a o svoj majetok nejavil skutočný záujem, toto nie je možné pričítať na ťarchu žalovaného.

Žalobkyňa ako vlastníka vozidla tiež mohla vozidlo predat' aj bez nutnosti jeho fyzického presunu s tým, že kupujúci by si ho prišiel prevziať priamo do servisu.

23. Ďalej žalovaný 2/ uviedol, že v prejednávanej veci nebolo sporné, že predmetná blankozmenka nemá platobnú funkciu, ale funkciu zabezpečovaciu, pretože žalobkyňa ako jej majiteľ si ňou zabezpečila svoje majetkové právo voči žalovanej 1/ ako dlžníkovi, ktorému poskytla leasingový úver. V tejto zmluve o úvere bola dohodnutá výška mesačnej splátky a bol dohodnutý aj deň konečnej splatnosti. Samotná blankozmenka bola vystavená dňa 7.6.2013, teda v deň uzatvorenia leasingovej zmluvy. Žalovaný preto nesúhlasil s názorom súdu, že vyplnením zmenky sa zmenka stáva samostatným titulom, nakoľko samotné vyplnenie zmenky nemení nič na právnom základe, na základe ktorého bola vyplnená. Žalovaný mal za to, že z listinných dôkazov predložených v tomto konaní bol celkový dlh zo zmluvy o leasingovom úvere splatný 1.2.2014 (potenciálne však už aj deň po dopravnej nehode automobilu, ktorý bol predmetom leasingovej zmluvy, t.j. 7.10.2013), preto štvorročná premlčacia doba na zaplataenie tohto peňažného nároku zo zmluvy o úvere podľa § 397 ObZ začala plynúť 1.2.2014 a uplynula 1.2.2018, kedy uplynula premlčacia lehota na zaplataenie peňažnej pohľadávky zo zmluvy o leasingovom úvere. Žalobkyňa teda mohla svoje právo na zaplataenie pohľadávky z tejto úverovej zmluvy uplatniť na súde v premlčacej lehote do 1.2.2018, vrátane práva na zaplataenie tejto peňažnej pohľadávky zo zabezpečovacieho inštitútu - zmenky. Žalobkyňa toto právo zo zmenky uplatnila na súde až podaním žaloby dňa 27.7.2018, teda po uplynutí premlčacej lehoty práva z leasingovej zmluvy, ktorý predmetná zmenka zabezpečovala. Aj keď právo žalobkyne na vyplnenie blankozmenky nemožno považovať za majetkové právo, ktoré sa samostatne nepremlčuje, je to však právo spojené so zachovaním majetkového práva žalobkyne na zaplataenie peňažnej pohľadávky zo zmluvy o leasingovom úvere, preto žalobkyňa mohla svoje právo na vyplnenie blankozmenky úspešne využiť najneskôr do uplynutia premlčacej doby na zaplataenie peňažnej pohľadávky zo zmluvy o leasingovom úvere.

24. Žalovaný 2/ mal za to, že ako priamy dlžník zo zmenky - avalista môže podľa § 18 ods. 2 ZZŠ robiť majiteľovi zmenky - žalobkyne všetky námietky podľa ZZŠ, môže úspešne uplatniť aj námietku premlčania uplatnenej pohľadávky, nie práva na vyplnenie blankozmenky. V prípade, ak by súd vychádzal z povahy zmenky ako tzv. absolútneho cenného papiera žiadal, aby zamietol nárok žalobkyne z dôvodu, že podpis žalovaného 2/ na danej zmenke je dôsledkom konania v omyle, do ktorého ho uviedla žalobkyňa a nepredstavuje tak skutočný prejav jeho vôle, keďže blankozmenku bez úpravy spôsobu jej použitia a vyplnenia by žalovaný nikdy nepodpísal a bola to žalobkyňa, ktorá v ňom vypracovaním príslušnej dohody vzbudila omyl, že sa podľa nej bude aj postupovať. V prípade, ak by súd posudzoval okolnosti a povahu predloženej zmenky, žiadal o zamietnutie nároku žalobkyne z dôvodu premlčania jej nárokov z leasingovej zmluvy, v čoho dôsledku došlo aj k premlčaniu nárokov z akcesorických právnych vzťahov.

25. Žalobkyňa navrhla napadnutý rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Poukázala na základnú vlastnosť nezávislosti zmenkových vzťahov a princíp, že ustanovenia osobitného zákona majú prednosť pred ustanoveniami všeobecného zákona a mala za to, že nárok žalobkyne voči žalovanému 2/ zo zmenky nie je premlčaný, pretože trojročná lehota počítaná odo dňa splatnosti zmenky uplynula až dňa 11.8.2018, pričom žaloba bola podaná 27.7.2018. Pokiaľ by aj pripustila úvahu žalovaného 2/, že premlčanie zmenkového nároku sa má riadiť štvorročnou lehotou určenou podľa zákona, ktorým sa spravuje kauzálny vzťah, splatnosť kauzálnej pohľadávky nastala 10. dňom od doručenia záverečného finančného vysporiadania lízingovej zmluvy (bod 9.5 všeobecných lízingových podmienok), keďže až jeho vyhotovením dňa 11.5.2015 právna predchodkyňa žalobkyne spoznala celkovú výšku pohľadávky voči právnej predchodkyne žalovanej 1/ a najskôr až 13.6.2015 (deň splatnosti) si mohla žalobkyňa na súde uplatniť svoj nárok voči právnej predchodkyne žalovanej 1/ z kauzálneho vzťahu - lízingovej zmluvy. V tomto prípade by premlčacia lehota uplynula až na 12.6.2019, pretože zásielka so záverečným finančným vysporiadaním bola právnej predchodkyne žalovanej 1/ doručená 2.6.2015.

26. Nesúhlasila s tvrdením žalovaného 2/, že lehota na vyplnenie blankozmenky bola určená v rámci dohody o vydaní a vyplnení blankozmenky, na základe čoho ju mala právna predchodkyňa žalobkyne vyplniť so stavom pohľadávok k 1.2.2014. Podľa žalobkyne žiadny takýto dátum alebo lehota predmetná dohoda neobsahuje. Naproti tomu poukázala na čl. I ods. 4 dohody, podľa ktorého zabezpečovanými pohľadávkami sú, okrem iných, nároky a pohľadávky veriteľa ako aj príslušenstvo týchto pohľadávok a nárokov, ktoré vzniknú v dôsledku alebo v súvislosti s predčasným ukončením lízingovej zmluvy a ktoré sú obsiahnuté vo finančnom vysporiadaní lízingovej zmluvy.

Lízingová zmluva bola predčasne ukončená 31.1.2014 a záverečné finančné vysporiadanie bolo vyhotovené 11.5.2015. Počas obdobia pred predčasným ukončením lízingovej zmluvy a vyhotovením záverečného vysporiadania právna predchodkyňa žalobkyne za účelom vyčíslenia pohľadávky čakala na vyjadrenie poisťovne, ako aj vrátenie predmetu leasingu, ktoré mala v držbe právna predchodkyňa žalovanej 1/, ktorej konateľom bol žalovaný 2/. Keďže k splneniu povinností žalovanej 1/ resp. jej právnej predchodkyne vrátiť predmet leasingu právnej predchodkyňi žalobkyne ani napriek písomnej výzve neprišlo, právna predchodkyňa žalobkyne vyhotovila záverečné finančné vysporiadanie bez zohľadnenia tejto položky. Bez zbytočného odkladu po splatnosti pohľadávky zo záverečného finančného vysporiadania (12.6.2015) bola blankozmenka vyplnená, pričom splatnosť zmenky bola stanovená na 11.8.2015. Právna predchodkyňa žalobkyne v žiadnom štádiu nekonala laxne alebo na škodu dlžníkov. Neprišlo k žiadnemu premlčaniu vyplňovacieho práva, pretože bolo uplatnené bez zbytočného odkladu po splatnosti pohľadávky vyplývajúcej zo záverečného finančného vysporiadania lízingovej zmluvy.

27. Ďalej uviedla, že doposiaľ neprišlo ani čiastočnému zaplateniu zmenkovej pohľadávky a vo vzťahu ku kauzálnym námietkam považovala za relevantné najmä protiprávne konanie žalovanej 1/ resp. jej právnej predchodkyne spočívajúce v nesplnení splatných peňažných pohľadávok vyplývajúcich z leasingovej zmluvy, nevrátenie predmetu leasingu, ako aj pasivitu voči príslušnej poisťovni. Žiadnu z týchto skutočností v prvoinštančnom konaní žalovaná 1/ nevyvrátila. Žalovaná 1/ resp. jej právna predchodkyňa, ani žalovaný 2/, potom ako prišlo zamietavé stanovisko poisťovne, nežiadali právnu predchodkyňu žalobkyne resp. žalobkyňu, aby škodovú udalosť ďalej riešila alebo poskytla nejakú súčinnosť. Právna predchodkyňa žalobkyne ani žalobkyňa dosiaľ nemajú informáciu, kde sa zvyšky vozidla nachádzajú.

28. Poukázala tiež na to, že žalovaný 2/ v roku 2017 vykonal právne úkony k tomu, aby všetky práva a záväzky spoločnosti ARENA ONE s.r.o. zlúčením previedol na žalovanú 1/, ktorá spoločnosť sa javí ako neaktívna a zadĺžená, z čoho možno vyvodiť samotný účel zlúčenia.

29. Návrh žalovaného 2/ na doplnenie dokazovania o stanovisko poisťovne spolu s predložením príslušnej dokumentácie považovala žalobkyňa za neurčitú a vykonanie takéhoto dôkazu za nadbytočné, pretože by smerovalo iba k preukázaniu toho, na základe čoho poisťovňa zamietla uplatnený nárok na poistné plnenie, čo v tomto súdnom konaní nie je relevantná skutočnosť pre obranu žalovaného 2/ voči nároku zo zmenky. Navyiac takáto námietka nie je založená na vzťahu žalovaného 2/ k žalobkyňi, resp. jej právnej predchodkyňi.

30. Žalovaný 2/ v odvolacej replike nesúhlasil so žalobkyňou uvádzanou nezávislosťou zmenkového vzťahu, keďže všeobecnú platnosť uvedeného vylučuje § 17 ZZŠ. Konanie žalobkyne, ktorá najskôr pripraví žalovanému zmluvný návrh, v ktorom je presne definovaný spôsob použitia zmenky a jej povaha ako akcesorického záväzku, následne s ním takúto zmluvu uzatvorí, pričom potom tvrdí, že tento zmluvný záväzok je potrebné posudzovať ako samostatný právny titul, je vedomé konanie na škodu dlžníka, pretože súčasná argumentácia žalobkyne dostáva dlžníka do výrazne nevýhodnejšieho právneho postavenia. Žalovaný zotrval na svojich tvrdeniach, že bol žalobkyňou uvedený do omylu a poukázal i na nerovnaké postavenie strán, keď návrh dohody bol vyhotovený žalobkyňou bez možnosti žalovaných do neho zasahovať. Navrhol tiež doplnenie dokazovania, aby si súd vyžiadal vyjadrenie žalobkyne, aký bol skutočný prejav vôle žalobkyne pri podpísaní Dohody o vystavení a vyplnení blankozmenky, či smeroval k vystaveniu blankozmenky ako samostatného právneho titulu alebo akcesorického záväzku a ak prejav vôle žalobkyne smeroval k vystaveniu blankozmenky ako samostatného právneho titulu, prečo žalobkyňa pripravila a podpísala dohodu o vystavení a vyplnení blankozmenky v znení, kde je upravená jej akcesorická povaha.

31. Žalovaný 2/ ďalej nesúhlasil s tvrdeniami žalobkyne ohľadom plynutia premlčacej doby, keď podľa neho nie je zrejmé, o aké ustanovenia ObZ sa žalobkyňa opiera, keďže pre plynutie premlčacej doby je rozhodujúce, kedy ku kauzálnnej udalosti, o ktorú sa opiera nárok oprávneného došlo a nie kedy bola táto formálne vyčíslená. S poukazom na ust. § 394 ods. 1 ObZ mal za to, že k odstúpeniu od zmluvy došlo zo strany žalobkyne k 31.1.2014 a táto skutočnosť je pre plynutie premlčacej doby rozhodujúca a žalobkyňa mala aj svoje prípadné nároky počítať k tomuto dňu.

32. Vo vzťahu k údajnému protiprávnemu konaniu žalovaného, ktoré má byť podľa žalobkyne relevantné vo vzťahu ku kauzálnym námietkam, žalovaný 2/ uviedol, že žalovaný 2/ nemal žiadnu povinnosť uhrádzať leasingové splátky žalobkyni, pohľadávky žalobkyne boli až do vzniku škodovej udalosti riadne hrazené a až po vzniku škodovej udalosti došlo k prerušeniu splátok, pretože predmet leasingu bol v stave totálnej škody a finančné plnenie voči žalobkyni malo byť riešené v rámci škodovej udalosti. Žalobkyňa bola informovaná o tom, kde sa predmet leasingu nachádza rovnako ako poisťovňa (ako dôkaz môže slúžiť aj skutočnosť, že zástupca poisťovne vrak vozidla v servise obhliadol), ale žiadny reálny záujem o vyzdvihnutie vraku nejavila. Spoločnosť ARENA ONE s.r.o., ktorej bol v tom čase konateľom žalovaný 2/, voči poisťovni konala aktívne a škodovú udalosť riadne nahlásila a po tom, ako boli nároky zo strany poisťovne odmietnuté, žiadala o zaslanie znaleckého posudku. Toto bolo zo strany poisťovne zamietnuté s odôvodneným, že ho poskytnú len vlastníčkovi vozidla.

33. K prevodu spoločnosti ARENA ONE s.r.o., ktorá uzatvárala predmetnú leasingovú zmluvu, žalovaný 2/ uviedol, že k odstúpeniu od zmluvy došlo 31.1.2014, pričom k zlúčeniu spoločnosti ARENA ONE s.r.o. a mokama s.r.o. došlo 28.12.2017, t.j. viac ako štyri roky po škodovej udalosti a takmer štyri roky po odstúpení od zmluvy zo strany žalobkyne a niekoľko mesiacov pred podaním žaloby na súd. Tento prevod bol motivovaný osobnými dôvodmi žalovaného 2/ a nemá žiadnu spojitosť s predmetnou leasingovou zmluvou. Žalobkyňa mala k dispozícii 4 roky, aby uplatnila svoje nároky voči spoločnosti ARENA ONE s.r.o. a ak tak za 4 roky nespravila, nie je možné pokladať za protiprávne konanie na strane žalovaného 2/, ale len za dôkaz laxného prístupu žalobkyne. Skutočnou obeťou laxného prístupu žalobkyne k výkonu jej vlastníckych práv je práve žalovaný 2/, ktorého spoločnosť poctivo uhrádzala žalobkyni leasingové splátky až do škodovej udalosti, následne po vzniku škodovej udalosti si žalobkyňa nevykonávala svoje vlastnícke právo tak ako mala a teraz požaduje od žalovaného 2/ uhradenie čiastky 47.694,39 eura s prísl. na základe podvodne vylákaného podpisu, pričom je zrejmé, že žalovaný nedostal od žalobkyne žiadnu protihodnotu, na základe ktorej by sa tento nárok mohol považovať za spravodlivý.

34. Žalobkyňa v odvolacej duplike uviedla, že nikdy nepopierala, že predmetná zmenka je zmenkou zabezpečovacou. Predtým, ako sa stala úplnou zmenkou, bola blankozmenkou, ktorá bola doplnená o náležitosti a údaje tak, aby plnila svoju zabezpečovaciu funkciu, keďže v čase vystavenia blankozmenky nebolo zrejmé, či vôbec dôjde k uplatneniu vyplňovacieho práva a ak áno, v akej výške bude kauzálna pohľadávka, ktorej výška bude premietnutá do zmenkovej sumy. Uzatvorením predmetnej dohody o vyplnení a použití blankozmenky žiadnym spôsobom žalobkyňa nekonala na škodu žalovaného 2/, neuviedla ho do omylu, práve naopak, snažila sa vyšpecifikovať a precizovať podmienky uplatnenia samotného vyplňovacieho práva. Mala za to, že boli dodržané všetky podmienky pre uplatnenie vyplňovacieho práva, do zmenkovej sumy bola obsiahnutá výška existujúcej zabezpečovanej pohľadávky, a preto je vylúčené akékoľvek konanie na škodu dlžníka, zlá viera, hrubá nedbanlivosť právnej predchodkyne žalobkyne alebo žalobkyne pri nadobúdaní zmenky, resp. pri premene blankozmenky na zmenku úplnú.

35. Ďalej uviedla, že z § 17 ZZŠ vyplýva princíp, že zmenka je záväzkom nesporným a je tu tiež vyjadrená zásada abstraktnosti zmenkových vzťahov. Ani zmenky zabezpečovacie kauzálné nie sú nikdy záväzkom akcesorickým k inému záväzku. Tým ale zákon neupiera v tomto ustanovení v určitom postavení dlžníkovi brániť sa povinnosť zaplatiť zmenku kauzálnymi námietkami. Žalobkyňou predložená zmenka spĺňa všetky formálne náležitosti, prejav vôle zmenkových účastníkov bol slobodný a vážny, a preto je zmenka platná a záväzná pre účastníkov. Všetky námietky žalovaného 2/ považovala žalobkyňa za nedôvodné. Poznamenala tiež, že žalovaná 1/, jej právny predchodca ako ani žalovaný 2/ nemajú postavenie spotrebiteľa s odkazom na rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-419/11.

36. Žalobkyňa s odkazom na § 70 odsek 1 ZZŠ trvala na tom, že trojročná premlčacia doba zmenkového nároku začína plynúť odo dňa splatnosti zmenky a táto premlčacia doba, ako aj začiatok plynutia, platí aj pre zmenky zabezpečovacie, keďže zákon nepozná delenie zmeniek na platobné a zabezpečovacie, pre ktoré by stanoval iná premlčacia doba. Žaloba bola podaná pred uplynutím tejto premlčacej doby, preto žalobkyňa považovala námietku premlčania žalovaného 2/ za nedôvodnú.

37. K tvrdeniam žalovaného 2/, že žalobkyňa si mohla už roku od roku 2014 uplatniť svoje práva na súde, žalobkyňa uviedla, že tak mohla urobiť až dňom nasledujúcim po splatnosti zmenky, t.j. po 11.8.2015. V období medzi splatnosťou zmenky a podaním žaloby sa právna predchodkyňa žalobkyne a následne žalobkyňa snažili mimosúdne dohodnúť so žalovaným na zaplatení záväzku zo zmenky a za tým účelom od konca roku 2015 s prestávkami prebiehali mimosúdne rokovania, pričom v ich závere žalobkyňa nadobudla podozrenie na účelové konanie žalovaného 2/ vyhnúť sa plateniu zo zmenky. Obava z nevyožiteľnosti pohľadávky zo zmenky bola následne potvrdená aj právoplatnými a vykonateľnými súdnymi rozhodnutiami, na základe ktorých došlo k vydaniu zabezpečovacieho opatrenia podľa § 343 CSP, prostredníctvom ktorého bolo zriadené záložné právo na vybranom nehnuteľnom majetku žalovaného 2/ na zabezpečenie predmetnej zmenkovej pohľadávky. K tomu predložila uznesenie Okresného súdu Nitra č. k. 12C/112/2018-38 zo 17.10.2018, ktoré bolo potvrdené uznesením Krajského súdu v Nitre č.k.12Co/87/2019-122 zo dňa 13.5.2019.

38. V ďalšom vyjadrení doručenom odvolaciemu súdu dňa 29.9.2021 žalobkyňa uviedla, že jej zo strany prvoinštančného súdu nebola doručená druhá časť odvolania žalovaného 2/, čo zistila po nahliadnutí do súdneho spisu. Doplnila preto svoju argumentáciu ohľadom leasingovej zmluvy, predmetom ktorej je finančný leasing. Uviedla, že podľa ustálenej rozhodovacej praxe je takáto zmluva inominátnym kontraktom podľa § 269 ods. 2 ObZ a takýmto kontraktom je aj leasingová zmluva uzatvorená medzi právnou predchodkyňou žalobkyne ako poskytovateľom leasingu a žalovanou 1/ ako príjemcom leasingu, v ktorej si zmluvné strany legálne a legitímne vymedzili svoje práva a povinnosti. K tomu poukázala na charakteristiku finančného leasingu s odkazom na rozsudok Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23 Cdo 758/2008 a sp. zn. 23 Cdo 678/2012. Trvala na tom, že k žiadnemu obchádzaniu zákona neprišlo a právna predchodkyňa žalobkyne poskytla žalovanej 1/ štandardné lízingové služby podľa platnej uzatvorenej lízingovej zmluvy.

39. Ďalšie vyjadrenia strany v odvolacom konaní nepodali.

40. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom - stranou, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozsudku súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 písm. b/, f/, g/ a h/ CSP), preskúmal rozhodnutie v medziach daných rozsahom (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), s prihliadnutím ex offo na prípadné vady týkajúce sa procesných podmienok, ktoré ale nezistil (§ 380 ods. 2 CSP), súc pritom viazaný skutkovým stavom ako ho zistil súd prvej inštancie bez potreby zopakovať alebo doplniť dokazovanie (§ 383 CSP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného 2/ nie je možné priznať úspech, keď rozsudok súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 387 ods. 1 a 2 CSP.

41. Predmetom prieskumu odvolacieho súdu s poukazom na uplatnenú odvolaciu argumentáciu žalovaného 2/ bolo posúdiť, či súd prvej inštancie rozhodol vecne správne, pokiaľ žalobe žalobkyne (už len v časti voči žalovanému 2/) vyhovel dôvodiac, že žalobkyňou predložený prvopis zmenky obsahoval všetky zákonom ustanovené náležitosti a je z formálneho hľadiska platnou zmenkou, pričom obranu žalovaného 2/, že bol žalobkyňou pri podpisovaní blankozmenky a dohody o vyplňovacom práve, uvedený do omylu, ako aj vznesenú námietku premlčania, vyhodnotil ako nedôvodnú.

42. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o preukázané skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobkyňou uplatneného nároku na zaplatenie zmenkovej sumy, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, pričom sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, s poukazom na ust. § 387 ods. 2 CSP odvolací súd konštatuje správnosť jeho dôvodov a odkazuje na výstižné, správne, presvedčivé a v relevantnom vyčerpávajúce odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre

ktorý by sa mal od skutkových alebo právnych záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia dopĺňa už iba nasledovné:

43. Podľa čl. I. § 30 ods. 1, 2 ZZŠ zaplatenie zmenky možno pre celú zmenkovú sumu alebo pre jej časť zaručiť zmenečným ručením. Túto záruku môže dať tretia osoba alebo aj ten, kto sa už na zmenku podpísal.

44. Podľa § 32 ods. 1 ZZŠ zmenečný ručiteľ je zaviazaný ako ten, za koho sa zaručil.

45. Z odvolania žalovaného 2/ (pri viazanosti odvolacími dôvodmi ním uplatnenými) vyplýva, že napáda nesprávne právne posúdenie vecí súdom prvej inštancie, ktorý sa nestotožnil s jeho argumentáciou, že právo na vyplnenie zmenky sa premlčuje, že blankozmenka ako zabezpečovací prostriedok k pohľadávkam žalobkyne z leasingovej zmluvy je akcesorický záväzok, ktorý zaniká premlčaním hlavného záväzku, že medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a právnou predchodkyňou žalovanej 1/ bola uzatvorená zmluva o nájme dopravného prostriedku (a nie leasingová zmluva), a taktiež ani s námietkou žalovaného 2/ o excesnom vyplnení blankozmenky a s tvrdeniami žalovaného o omyle. Ďalej namietal, že súd sa nezaoberal otázkou zodpovednosti vlastníka za uplatňovanie jeho majetkových práv (v rámci náhrady škody) voči poisťovni a tiež nesprávny záver súdu o flagrantnom prístupe žalovaného 2/ ako konateľa žalovanej 1/ pri uplatňovaní náhrady škody.

46. Odvolacie námietky žalovaného 2/ vyhodnotil odvolací súd ako nedôvodné z nasledovných dôvodov.

47. Žalobkyňa si v tomto konaní uplatňuje pohľadávku na základe blankozmenky vystavenej spoločnosťou ARENA ONE s.r.o. (právna predchodkyňa žalovanej 1/) na rad právnej predchodkyne žalobkyne (VB LEASING SK, spol. s.r.o.), ktorú žalobkyňa vyplnila v údají zmenkovej sumy číslom a slovom, mene zmenkovej sumy, platobného miesta a dátumu splatnosti zmenky v súlade s čl. II. Zmluvy o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 zo dňa 7.6.2013, a to už len voči zmenkovému ručiteľovi (žalovanému 2/), ktorý zmenku ako zmenkový ručiteľ, tzv. avalista podpísal (o nároku žalobkyne voči žalovanej 1/ ako zmenkovému dlžníkovi v tomto konaní už bolo právoplatne rozhodnuté 28.8.2019 platobným rozkazom č.k. 25CbZm/11/2018-31 z 2.10.2018, keď odpor žalovanej 1/ proti platobnému rozkazu bol uznesením č.k. 25CbZm/11/2018-40 z 8.7.2018 ako oneskorene podaný odmietnutý). Pri posudzovaní tohto právneho vzťahu je preto potrebné vychádzať z úpravy zmenkového ručenia v ZZŠ.

48. Zmenkový ručiteľ (avalista) je samostatným dlžníkom zo zmenky a jeho záväzok je z pohľadu zmenkového veriteľa rovnocenný so záväzkom dlžníka. Na rozdiel od ručenia podľa civilného práva, ktoré je kodifikované v OZ a ObZ, záväzok z titulu avala nesmeruje len voči konkrétnemu zmenkovému dlžníkovi (avalátovi). Je to preto, že avalista zaisťuje zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky) bez ohľadu na to, za koho sa zaručil. Avalista sa síce zaručuje vo vzťahu ku konkrétnej osobe - avalátovi, avšak podľa tohto kritéria sa určuje iba postavenie avalistu, či ide o priameho dlžníka, alebo nepriameho dlžníka v závislosti od postavenia avaláta. Uvedené však nemá vplyv na skutočnosť, že avalista zodpovedá za zaplatenie záväzku zo skriptúry (zmenky). Pre záväzok avalistu nie je typická ani zásada akcesority, ani zásada subsidiarity tak, ako je to pri ručiteľských záväzkoch podľa civilného práva.

49. V prejednávanej veci sa v prípade žalovaného 2/ jedná o tzv. kauzálny aval, keďže v leasingovej zmluve č. LZC/13/50068 zo dňa 7.6.2013 uzatvorenej medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a právnou predchodkyňou žalovanej 1/ (ARENA ONE, s.r.o.) je v čl. 11 obsiahnutá dohoda o vystavení blankozmenky (ktorá opisuje kauzálnu príčinu vystavenia zmenky), pričom avalista (žalovaný 2/) nebol síce zmluvnou stranou tejto dohody, avšak má tzv. dvojediné postavenie. Vystaviteľom (avalátom) zmenky bola spoločnosť ARENA ONE, s.r.o. (právna predchodkyňa žalovanej 1/), za ktorú konal jej štatutárny orgán (žalovaný 2/), ktorý zmenku následne v pozícii fyzickej osoby avaloval. Žalovaný 2/ z titulu dvojedinosti svojho postavenia bol teda súčasťou kauzálnej dohody o vystavení zmenky nielen ako právnická, ale aj ako fyzická osoba, a preto má právo uplatniť relatívne námietky vyplývajúce z dohody o vystavení zmenky.

50. Z povahy pojmu blankozmenka vyplýva, že ide o listinu, na ktorej sú nevyplnené biele miesta. Z hľadiska obsahových náležitostí, na listine môžu chýbať podstatné alebo vedľajšie náležitosti zmenky, to znamená, že blankozmenka nie je zmenka, ale ide len o listinu, ktorá je zárodkom zmenky. Pokiaľ ide o

objektívne znaky blankozmenky, musí byť na listine uvedený aspoň jeden vlastnoručný podpis a z listiny musí vyplývať, že sa má stať v budúcnosti zmenkou. Podľa subjektívneho kritéria je možné hovoriť o blankozmenke, ak zámerom emitenta blankozmenky (zmenkového dlžníka) a majiteľa blankozmenky (zmenkového veriteľa) bolo emitovať zámerne listinu s vyplnenými náležitosťami a blankomiesta na listine sú dočasne nevyplnené, pričom ich obsah je daný vyplňovacím právom k listine.

51. Vyplňovacie právo je majetkovým právom majiteľa blankozmenky sui generis špecifickej povahy, ktoré oprávňuje majiteľa blankozmenky, aby jednostranným úkonom spôsobil vznik zmenky, pričom vyplňovacie právo vzniká na základe zmluvy uzavretej medzi emitentom a majiteľom blankozmenky, z ktorej je zrejmý obsah vyplňovacieho práva. Zmenková judikatúra poníma vyplňovacie právo ako samostatné, neodvolateľné, zdediteľné a prevoditeľné. Zmluva o vyplňovacom práve je neformálny kontrakt, pretože ZZŠ a ani iný právny predpis nepredpisuje jej formu. Majiteľ blankozmenky však nie je oprávnený vyplniť blankozmenku ľubovoľne. Vyplňovacie oprávnenie je spojené s blankozmenkou, ale samostatnosť vyplňovacieho práva sa prejavuje v osobitnej regulácii vyplňovacieho práva všeobecnými civilnoprávnymi predpismi, pretože nemá zmenkový charakter. V otázke premlčania vyplňovacieho práva prevláda v zmenkovej doktríne názor, že vyplňovacie právo je nepremlčateľné. Vyplňovacie právo má charakter majetkového práva, pričom v zmysle § 100 ods. 2 OZ všetky majetkové práva okrem vlastníckeho sa premlčujú. Začiatok premlčacej doby začína plynúť od zročnosti (splatnosti) práva, t.j. od doby vzniku nároku. Špecifickosť vyplňovacieho práva však spočíva v tom, že ho neuplatňuje majiteľ zmenky (zmenkový veriteľ) voči zmenkovému dlžníkovi. Vyplňovacie právo uplatňuje majiteľ zmenky vo svoj prospech, pričom nevykonáva žiadny úkon vo vzťahu zmenkovému dlžníkovi ako tretej osobe, to znamená, že z hľadiska civilného práva nie je možné hovoriť o zročnosti vyplňovacieho práva, teda vyplňovacie právo sa nemôže premlčať, keďže nedozrelo, pretože nezačala plynúť premlčacia lehota. Vyplňovacie právo vyplýva z povahy blankozmenky samej, ktorá už v dôsledku svojej nedokonalosti čaká resp. nesie v sebe možnosť zdokonalenia, teda podľa zásad občianskeho práva je to nepremlčateľná vlastnosť. Podľa novodobej zmenkovej judikatúry, právo na vyplnenie blankozmenky sa nepremlčuje (rozsudok Vrchného súdu v Prahe zo dňa 18.10.2004 sp. zn. 9 Cmo 274/2004; k tomu viď aj Jablonka, B., Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Wolters Kluwer: Bratislava, 2017, s. 63, 64). Z vyššie uvedeného teda vyplýva, že námietka žalovaného o premlčateľnosti vyplňovacieho práva dôvodná nebola.

52. K námietke žalovaného o excesnom vyplnení blankozmenky (t.j. v rozpore so zmluvou o vyplňovacom práve) v časti zmenkovej sumy a dátumu splatnosti, odvolací súd uvádza, že ani táto dôvodná nebola. Doplnením chýbajúcich náležitostí sa z blankozmenky stala zmenka s účinkami ex tunc, t. j. od jej uvedenia do obehu. Ani prípadné nesprávne vyplnenie blankozmenky nemá za následok neplatnosť zmenky. Námietkou nesprávneho vyplnenia blankozmenky sa majiteľ zmenky bráni voči plateniu zmenky z dôvodu porušenia zmluvne dohodnutého vyplňovacieho práva, to znamená, že ide o relatívnu námietku vyplývajúcu zo zmluvy o vyplňovacom práve. Žalovaný 2/ mal za to, že žalobkyňa mala prvýkrát právo vyplniť zmenku už dňa 1.2.2014 (ku dňu 31.1.2014 došlo k predčasnemu ukončeniu leasingovej zmluvy) a suma na zmenke mala odrážať stav k dátumu 1.2.2014, kedy došlo k prvej možnosti jej uplatnenia, s odkazom na to, že podľa žalovaného 2/ dohoda o vydaní a vyplnení blankozmenky upravuje konkrétnu lehodu na jej vyplnenie, pretože je v nej uvedené, že veriteľ je oprávnený vyplniť zmenku, ak zabezpečená pohľadávka nebude riadne a včas splnená. Zo zmluvy o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 zo 7.6.2013 jednoznačne z čl. II ods. 1 vyplýva, že právna predchodkyňa žalovanej 1/ udelila veriteľovi (právnej predchodkyňi žalobkyne) neodvolateľné vyplňovacie právo zmenkové oprávňujúce veriteľa k tomu, aby v texte odovzdanej blankozmenky vyplnil zmenkovú sumu číslom a slovom: sumu rovnajúcu sa hodnote neuhradených pohľadávok alebo ich častí (čl. I. ods. 4 zmluvy) ku dňu uplatnenia vyplňovacieho práva zmenkového (písm. a/), ako aj dátum splatnosti zmenky, ktorý nebude skorší ako 10 dní po splatnosti pohľadávky (písm. d/). Zmenkovú sumu žalobkyňa vyčíslila podľa bodu 9.4. Všeobecných leasingových podmienok (ďalej „VLP“) a vyplnila v súlade s čl. I. ods. 4 zmluvy o vyplnení a použití blanko zmeniek č. C/13/50068/3 zo 7.6.2013 a rovnako tak aj dátum splatnosti zmenky určila podľa bodu 9.5 VLP a do blankozmenky vyplnila v súlade s čl. II. ods. 1 písm. d/ zmluvy. Nemožno sa preto stotožniť s námietkou žalovaného 2/ o excesnom vyplnení blankozmenky, pretože žalobkyňa vyplnila blankozmenku v rozsahu a v súlade so zmluvou o vyplňovacom práve.

53. K tvrdeniu žalovaného 2/, že blankozmenka ako zabezpečovací prostriedok k pohľadávkam žalobcu z leasingovej zmluvy je akcesorický záväzok, ktorý zaniká premlčaním hlavného záväzku, odvolací súd uvádza nasledovné. Je pravdou, že zaistovacia (zabezpečovacia) zmenka má zaistovaciu funkciu vo

vzťahu ku kauzálnemu záväzku, keďže jej účelom je zaistiť do budúcnosti splnenie kauzálnej pohľadávky veriteľa. Veriteľovi, ktorý je zároveň aj majiteľom zmenky, vzniká právo domáhať sa plnenia zo zmenky iba v prípade, ak nedôjde k včasnému splneniu kauzálneho (zaisteného) záväzku. Zmenkový záväzok je síce zaisťovací prostriedok, ale zmenkový záväzok nie je možné označovať ako zaisťovací záväzok, pretože zánikom kauzálneho (zaisteného) záväzku nedochádza ex lege k zániku zmenkového záväzku. Zmenka má totiž svoj samostatný právny dôvod vzniku, ktorým je jej emisia, čiže si žije svojím vlastným režimom nezávislým od kauzálneho záväzku (por. Jablonka, B., Zákon zmenkový a šekový. Komentár. Wolters Kluwer: Bratislava, 2017, s. 107).

54. Žalovaný 2/ v podstate namietal zánik kauzálneho vzťahu (t.j. že kauzálny vzťah, ktorý bol príčinou vystavenia zmenky, existoval, ale dôsledku právnej skutočnosti, ktorá mala za následok zánik záväzku, neskôr zanikol). Kauzálny záväzok však môže zaniknúť najmä splnením, nemožnosťou plnenia, uplynutím času, smrťou veriteľa alebo dlžníka, započítaním, výpoveďou, preklúziou, splynutím, privatívnou nováciou, urovnaním, odstúpením. Kauzálnou námietkou však nie je námietka premĺčania kauzálneho záväzku. Premĺčanie kauzálneho záväzku neznamena zánik záväzku, dochádza len k oslabeniu práva. Námietka premĺčania kauzálneho záväzku nie je preto spôsobilá byť úspešnou obranou zmenkového dlžníka voči plateniu zmenky. Kauzálny záväzok totiž existuje vo forme naturálnej obligácie, a preto nie je možné úspešne sa ubrániť voči plateniu zmenky. Premĺčanie kauzálneho záväzku, ktorého splnenie je zaistené zmenkou, nemá žiadny vplyv na platobnú povinnosť zo zmenky a ani nemá vplyv na plynutie premĺčacej lehoty zmenkového nároku (napr. rozsudok Vrchného súdu v Prahe zo dňa 19.12.2005 sp. zn. 12 Cmo 228/2005). Z týchto dôvodov odvolací súd vyhodnotil námietku premĺčania vznesenú žalovaným 2/ ako v celom rozsahu nedôvodnú.

55. Tvrdenia žalovaného 2/ o omyle, keď jeho prejav vôle nesmeroval k uznaniu zmenky ako samostatného právneho titulu na vymáhanie pohľadávky a zmenku podpisoval s vedomím, že bude použitá ako zabezpečovací prostriedok k záväzkom vyplývajúcim z leasingovej zmluvy, boli v prejednávanej veci bez právneho významu. Popierajú totiž samotnú podstatu zmenkových záväzkov. Zmenkový záväzok sa totiž v zmysle zásady tzv. zmenkovej prísnosti nemôže interpretovať s ohľadom na vôľu účastníkov zmenkového vzťahu. Uplatnením relatívnych námietok sa nespochybňuje platnosť zmenky (zmenka je formálne platná), ale zmenkový dlžník sa bráni povinnosťou zaplatiť zmenkovú pohľadávku z dôvodu iného než zmenkového vzťahu medzi majiteľom zmenky a zmenkovým dlžníkom. Zmenkový záväzok je na jednej strane samostatný abstraktný záväzkovoprávny vzťah vznikajúci z titulu emisie zmenky, ale na druhej strane príčina jeho vzniku súvisí s hospodárskym účelom (funkciou) zmenky. Členenie zmieniek z hľadiska funkčného nie je v ZZŠ právne regulované, avšak zmenková doktrína rozoznáva dva základné druhy, a to zmenky platobné a zaisťovacie. Uvedené rozlišovanie z funkčného hľadiska však nič nemení na definičných znakoch typických pre zmenku ako sú konštitutívnosť, dokonalosť, abstraktnosť a nespоровosť, ktoré tvoria podstatu tzv. zmenkovej prísnosti. Táto zásada sa v kontexte absolútnych námietok prejavuje tým, že pri výklade textu na zmenke sa striktnie prihliada len na text uvedený na zmenke.

56. Zmenka je právom sama o sebe, právne relevantným legitimačným prostriedkom. Z hľadiska právneho dôvodu vzniku právneho vzťahu z cenného papiera, zmenka stelesňuje abstraktný záväzkový vzťah, tzn. že na vznik záväzkového vzťahu zo zmenky je potrebné splniť len zákonné formálne náležitosti zmenky. Zmenkový záväzok teda vznikne a existuje bez ohľadu na to, aby sa preukazovala kauza vzniku záväzku. Z abstraktnosti zmenky vyplýva zároveň nespоровosť zmenkového záväzku. Podstata nespоровosti spočíva v tom, že majiteľ zmenky nie je pri uplatnení zmenkovej pohľadávky povinný preukazovať nič iné, len to, že je oprávnený majiteľ zmenky. Pohľadávka majiteľa zmenky a povinnosť dlžníka zaplatiť zmenkovú sumu sú právne nezávislé od základného právneho pomeru, majú samostatnú právnu povahu a existenciu. Záväzok zo zmenky je teda záväzkom nesporným a žalobca ako majiteľ zmenky nemá povinnosť svoj nárok preukázať iným spôsobom než predložením prvopisu zmenky, ktorá, ak spĺňa formálne náležitosti, zabezpečuje svojmu majiteľovi právo na jej zaplatenie (uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 31.7.2012 sp. zn. 4 Obo 21/2012).

57. Z nespornej a abstraktnej povahy zmenkového záväzku vyplýva, že žalobca je povinný v žalobe, ktorou uplatňuje právo na zaplatenie zmenky, tvrdiť všetky skutočnosti, ktoré sú významné z hľadiska práva zmenkového. Žalobca nie je povinný tvrdiť nič o dôvodoch vzniku zmenky, okolnostiach, za ktorých bola podpísaná a ani či išlo o zmenku od počiatku úplnú alebo či zmenka bola pôvodne vydaná ako blankozmenka (Rozsudok Vrchného súdu v Prahe zo dňa 23.7.2013 sp. zn. 5 Cmo 169/2013).

58. Abstraktnosť a nespоровosť zmenky neznamena absolútnosť, pretože zmenkový dlžník sa môže v súdnom konaní brániť námietkami či už absolútnymi alebo relatívnymi voči plateniu zmenky. Žalovaný 2/ síce v konaní uplatnil relatívne námietky voči plateniu zmenky, avšak tieto dôvodné neboli.

59. K poukazu žalovaného 2/ na uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 4CoZm/5/2013 z 15.10.2013, odvolací súd uvádza, že toto ojedinelé rozhodnutie nie je možné považovať za ustálenú súdnu prax. Ustálená rozhodovacia prax je vyjadrená predovšetkým v stanoviskách alebo rozhodnutiach, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Do tohto pojmu možno zaradiť aj prax, vyjadrenú opakovane vo viacerých, nepublikovaných rozhodnutiach dovolacieho súdu alebo dokonca aj v jednotlivom, doposiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a vecne na ne nadviazali (por. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. októbra 2019, sp. zn. 1Obdo/17/2018; publikované pod R 67/2020). Žalovaným 2/ opakovane zdôrazňované rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach nepochybne nespadá pod pojem ustálená súdna prax, a preto ani nezakladá povinnosť odvolacieho súdu, aby odklon od právneho názoru vyjadreného v predmetnom rozhodnutí, s ktorým sa nestotožňuje, odôvodňoval. Napriek tomu z odôvodnenia uvedeného vyššie jednoznačne vyplýva, že s rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach sa nemožno stotožniť, pretože blankozmenka vystavená za účelom zabezpečenia záväzku dlžníka, nie je zabezpečovacím záväzkom, je len prostriedkom zabezpečenia, preto existencia záväzku zo zmenky nie je závislá na existencii zabezpečenej pohľadávky.

60. Pokiaľ ide o novoty uplatnené žalovaným v odvolacom konaní (§ 366 CSP), konkrétne návrhy na doplnenie dokazovania vyžiadanim vyjadrenia žalobkyne, aký bol skutočný prejav vôle žalobkyne pri podpísaní dohody o vystavení a vyplnení blankozmenky a tvrdenie žalovaného o vedomom konaní žalobkyne na škodu dlžníka, je potrebné poukázať na neúplný apelačný systém, ktorým je ovládané odvolacie konanie.

61. Neúplnosť apelácie znamená, že právo odvolateľa, ako aj protistrany (§ 373 ods. 4 CSP) použiť v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku a procesnej obrany, ktoré strana neuplatnila pred súdom prvej inštancie je obmedzené. Novoty v odvolacom konaní sú ponímané ako reštriktívna výnimka z pravidla, že v konaní pred súdom druhej inštancie nie sú prípustné prostriedky procesného útoku alebo obrany, ktoré neboli procesnou stranou uplatnené pred súdom prvej inštancie. Odvolacia argumentácia v podobe nových skutočností a dôkazov je prípustná len za splnenia taxatívne stanovených zákonných podmienok uvedených v § 366 CSP.

62. Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie (tzv. novoty), možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a/ sa týkajú procesných podmienok, b/ sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c/ má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d/ ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie (§ 366 CSP).

63. Odvolací súd nezistil naplnenie žiadneho z dôvodov uvedených v § 366 CSP pre použitie novôt zo strany žalovaného 2/ v odvolacom konaní (bez ohľadu, či tieto skutkové tvrdenia alebo dôkazy by boli spôsobilé privediť žalovanému priaznivejšie rozhodnutie). Preto odvolací súd na nové skutočnosti uvedené žalovaným až v odvolaní prihliadnuť nemohol, keďže žalovaný nepreukázal žiadnu z taxatívne stanovených podmienok v zmysle § 366 písm. a/ až d/ CSP. Žiada sa dodať, že argumentácia žalovaného o vedomom konaní žalobkyne (resp. jej právnej predchodkyne) na škodu dlžníka a k tomu smerujúci návrh na doplnenie na doplnenie dokazovania vyžiadanim vyjadrenia žalobkyne, by neobstáli z dôvodov vysvetlených v ods. 55 až 57 tohto rozsudku.

64. Súd prvej inštancie tiež správne posúdil zmluvu uzavretú medzi právnou predchodkyňou žalobkyne a právnou predchodkyňou žalovanej 1/ ako leasingovú zmluvu, ktorá síce nie je výslovne ako zmluvný typ upravená, avšak k podstate tohto právneho vzťahu už existuje rozsiahla judikatúra. Preto ani námietka žalovaného 2/, že v danom prípade došlo k uzatvoreniu zmluvy o nájme dopravného prostriedku (§ 630 a nasl. ObZ) nebola dôvodná. V tomto smere odvolací súd odkazuje na vyčerpávajúce odôvodnenie súd prvej inštancie v ods. 18. Rovnako tak súd prvej inštancie správne uviedol, že predmetom konania

nebola náhrada škody na motorovom vozidle, ale kauzou zmenky bolo plnenie splátkového kalendára z leasingovej zmluvy, ktoré žalovaná 1/ nespĺnila. Právna predchodkyňa žalovanej 1/ ako príjemca leasingu od začiatku leasingového vzťahu znášala nebezpečenstvo škody na predmete leasingu (bod 1.1.VPL) a mala povinnosť zabezpečiť poistenie predmetu leasingu (čl. 3 leasingovej zmluvy, čl. 8 VLP) ako poisťník. Ani zničenie (totálna škoda) predmetu leasingu nemalo vplyv na jej povinnosť platiť dohodnuté leasingové splátky a ostatné platby súvisiace s leasingom (bod 4.1, bod 7.7 VLP). Pokiaľ nedošlo k vinkulácii poistného plnenia v prospech žalobkyne (resp. jej právnej predchodkyne), táto skutočnosť bola na ťarchu žalovanej 1/.

65. Skutočnosti uvedené v odvolaní žalovaného 2/ neboli spôsobilé spochybníť správnosť skutkových a právnych záverov, ku ktorým dospel súd prvej inštancie a vecnú správnosť napadnutého rozsudku, preto odvolanie žalovaného z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov nemožno považovať za opodstatnené.

66. Pre úplnosť sa dodáva, že do práva na spravodlivý súdny proces nepatrí súčasne aj právo účastníka konania (strany), aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov (porov. rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04).

67. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, po vyporiadaní sa s podstatnou odvolacou argumentáciou žalovaného, odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vo veci samej ako vecne správny, vrátane vecne správneho závislého výroku o náhrade trov konania, odvolacími dôvodmi žiadnej zo strán osobitne nenapadnutým, s použitím § 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

68. O náhrade trov odvolacieho konania, s použitím § 262 ods. 1 CSP v zmysle § 396 CSP, rozhodol odvolací súd ex offio podľa § 255 ods. 1 CSP a v odvolacom konaní v celom rozsahu úspešnej žalobkyne priznal plnú náhradu trov konania proti neúspešnému žalovanému 2/. O výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie skončí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

69. Senát odvolacieho súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).